

Broj: 03-1-02-1-646-2/24 xy
Sarajevo, 12.07.2024. godine

SECCOM SECURITY D.O.O. TUZLA
Zmaja od Bosne 26
75 000 Tuzla

PREDMET: Videonadzor u učionicama u vrtiću - Mišljenje, *dostavlja se*

VEZA: Vaši e-mail-ovi od 19.06. i 03.07.2024. godine

Agencija za zaštitu osobnih podataka u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: Agencija) je zaprimila vaše e-mail-ove iz veze, u kojim navodite da ste zaprimili zahtjev za instalaciju sustava videonadzora u objektu vrtića, u sklopu kojeg bi bilo potrebno instalirati i kamere u učionicama u kojima se obavlja rad sa djecom u vrtiću. Navodite da bi razlog za instalaciju kamera u učionicama, koji vam je predložen, bio u cilju kontrole rada s djecom u smislu praćenja rada odgajatelja kada je u pitanju sigurnost djece, zaštita zdravlja djece, ostavljanje djece bez nadzora u učionicama u vrijeme planiranog rada s njima, postupanje odgajatelja prema djeci za vrijeme rada s njima i slično.

Od Agencije zahtijevate mišljenje u vezi s navedenim sa aspekta „...da li bi u navedenom slučaju bila narušena privatnost djece, da li bi nadgledanje učionica kamerama bilo u suprotnosti sa odredbama Zakona o zaštiti osobnih podataka u smislu kontrole zaposlenika na radnom mjestu, ukratko da li bi instalacija kamera u učionicama obdaništa bila u suprotnosti sa odredbama Zakona o zaštiti ličnih podataka.“

U svezi naprijed navedenog, a na temelju članka 40. stavak (2) točka g) Zakona o zaštiti osobnih podataka („Službeni glasnik BiH”, br. 49/06, 76/11 i 89/11; u daljem tekstu Zakon), dajemo sljedeće:

MIŠLJENJE

Zakon je opći propis koji regulira obradu i zaštitu osobnih podataka i primjenjuje se na osobne podatke koje obrađuju sva javna tijela, fizičke i pravne osobe, osim ako drugi zakon ne nalaže drugačije.

Nadalje, sukladno članku 3. Zakona:

„**osobni podaci** podrazumijevaju bilo koju informaciju koja se odnosi na fizičku osobu koja je identificirana ili se može utvrditi identitet osobe”;

„**nositelj podataka** je fizička osoba čiji se identitet može ustanoviti ili identificirati, neposredno ili posredno, osobito na temelju jedinstvenog matičnog broja te jednog ili više faktora svojstvenih za fizički, fiziološki, mentalni, ekonomski, kulturni ili socijalni identitet te osobe“;

„**obrada osobnih podataka** je bilo koja činidba ili činidbe koje se obavljaju nad podacima, bilo da je automatska ili ne, a posebice prikupljanje, unos, organiziranje, pohrana, preinaku ili izmjeni, uzimanje, savjetovanje, korištenje, otkrivanje prijenosom, širenje ili na drugi način omogućavanje pristupa podacima, svrstavanje ili kombiniranje, blokiranje, brisanje ili uništavanje“;

„**kontrolor** je svako javno tijelo, fizička ili pravna osoba, agencija ili drugo tijelo koje samostalno ili zajedno s drugim vodi, obrađuje i utvrđuje svrhu i način obrade osobnih podataka na temelju zakona ili propisa“.

Sukladno navedenim definicijama, Vrtić je kontrolor koji bi putem kamera videonadzora vršio snimanje djece, uposlenika i posjetitelja vrtića te bi na taj način vršio i obradu njihovih osobnih podataka.

U članku 4. Zakona propisana su osnovna načela obrade osobnih podataka kojih su obvezni da se pridržavaju svi kontrolori. Kontrolor je obvezan: a) osobne podatke obrađivati na pravedan i zakonit način; b) osobne podatke koje prikuplja za posebne, izričite i zakonite svrhe ne obrađivati na bilo koji način koji nije sukladan toj svrsi; c) obrađivati osobne podatke samo u mjeri i obimu koji je nužan za ispunjenje određene svrhe; d) obrađivati samo vjerodostojne i točne osobne podatke, te ih ažurirati kada je to potrebno; e) osobne podatke koji su netočni i nepotpuni, s obzirom na svrhu zbog koje su prikupljeni ili se dalje obrađuju, izbrisati ili preinačiti; f) obrađivati osobne podatke samo u vremenskom razdoblju potrebnom za ispunjenje svrhe za koju su podaci prikupljeni; g) osobne podatke čuvati u obliku koji dopušta identificiranje nositelja podataka ne dulje no što je to potrebno u svrhu za koju se podaci prikupljaju ili daljnje obrađuju; h) osigurati da se osobni podaci koji su prikupljeni za različite svrhe ne objedinjuju ili kombiniraju.

Načelo pravičnosti i zakonitosti obrade osobnih podataka propisano u članku 4. stavak (1) točka a) Zakona podrazumijeva obradu osobnih podataka na osnovu suglasnosti nositelja podataka (članak 5. Zakona) ili bez suglasnosti, ukoliko je ispunjen jedan od uvjeta iz članka 6. Zakona, koji propisuje pravo na obradu osobnih podataka bez suglasnosti nositelja podataka.

S obzirom da obrada osobnih podataka putem videonadzora nije propisana zakonom, te da suglasnost kao pravna osnova nije primjenjiva u predmetnom slučaju, ista se može vršiti bez suglasnosti nositelja podataka sukladno članku 6. stavak (1) točka e) Zakona, koji propisuje: „*ako je neophodna zaštita zakonitih prava i interesa koje ostvaruje kontrolor ili treća strana i ako ova obrada osobnih podataka nije u suprotnosti s pravom nositelja podataka da zaštiti vlastiti privatni i osobni život*“.

Osim navedene odredbe, koja predstavlja pravnu osnovu za obradu osobnih podataka putem videonadzora, Zakonom su u članku 21a. bliže propisani uvjeti za obradu osobnih podataka putem videonadzora.

Članak 21a. Zakona glasi:

„(1) *Snimke pohranjene putem videonadzora na određenom prostoru, na temelju kojih se može*

*Sarajevo / Capajevo, Dubrovačka broj 6 / Дубровачка број 6
tel/мел +387 33 726-250, факс/факс +387 33 726-251*

identificirati nositelj podataka, predstavlja zbirku osobnih podataka.

(2) Kontrolor koji obavlja videonadzor dužan je donijeti odluku koja će sadržavati pravila obrade u cilju poštivanja prava na zaštitu privatnosti i osobnog života nositelja podataka, ukoliko videonadzor nije propisan zakonom.

(3) Kontrolor koji obavlja videonadzor dužan je na vidnom mjestu istaknuti obavijest o videonadzoru i kontakt putem kojeg se mogu dobiti pojedinosti o videonadzoru. “

Odlukom trebaju biti regulirani svi segmenti obrade osobnih podataka putem kamera videonadzora, kao što je svrha uvođenja videonadzora u skladu s kojom se utvrđuje obim i mjera snimanja, a što podrazumijeva procjenu broja kamera, položaja i opsega snimanja istih, te određivanje mjesta provođenja videonadzora. Navedeno podrazumijeva obvezu kontrolora da za svako konkretno mjesto i svaku pojedinačnu kameru izvrši adekvatnu procjenu opravdanosti postavljanja i utvrđivanja opsega snimanja putem iste, na način koji nije u suprotnosti s pravom nositelja podataka da zaštiti vlastiti privatni i osobni život.

Odluka treba sadržavati odredbe o vrstama osobnih podataka koji se obrađuju (slika, snimak, datum i vrijeme), te odredbe o uvjetima i proceduri davanja podataka trećoj strani. Odlukom se određuje koja osoba unutar kontrolora ima pravo pristupa osobnim podacima i prostoriji u kojoj je smješten uređaj za nadziranje (monitor) i uređaj za snimanje, te vrijeme čuvanja podataka. Također, istom je potrebno propisati sadržaj i mjesta isticanja obavještenja o videonadzoru i kontakta putem kojeg se mogu dobiti pojedinosti o videonadzoru. Ovi podaci kao i drugo gore navedeno trebaju biti sastavni dio Odluke o uspostavljanju videonadzora.

Pošto se radi o predškolskoj ustanovi, prilikom donošenja Odluke o uspostavljanju videonadzora, potrebno je cijeniti Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“ br. 12/09, 8/11, 10/13, 8/18, 10/20, 5/22) i Konvenciju o pravima djeteta, čija je potpisnica i Bosna i Hercegovina.

Imajući u vidu odredbe Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju i Konvenciju o pravima djeteta, koje propisuju osiguranje najboljeg interesa djeteta i pravilnu brigu za dobrobit njegovog fizičkog i mentalnog zdravlja i sigurnosti i ima prednost nad svim drugim pravima, tako i Odluka o uspostavljanju videonadzora mora sadržavati obrazložene razloge vršenja videonadzora putem svake kamere kojom se osigurava najbolji interes djeteta. Također, Odluka o uspostavljanju videonadzora mora sadržavati precizna i stroga pravila kojim će urediti pristupanje snimljenom materijalu.

Prema tome, u osiguranju prava na sigurnost djeteta, opravdano je da Vrtić poduzme potrebne mjere u cilju zaštite djece koja borave u vrtiću, te u cilju zaštite uposlenika i svoje imovine. Poduzete mjere pri tome, mogu obuhvatiti i obradu osobnih podataka samo ukoliko to nije u suprotnosti s pravom nositelja podataka da zaštiti vlastiti privatni i osobni život.

Videonadzor je jedna od mogućih mjera zaštite djece i imovine, s tim da kamere videonadzora budu postavljene na način koji će služiti ostvarenju svrhe zbog koje su i postavljene, posebno imajući na umu da *“dijete, zbog svoje tjelesne i mentalne nezrelosti, treba posebnu zaštitu i skrb, uključujući odgovarajuću zakonsku zaštitu, prije kao i poslije rođenja.“*

Vrtić može vršiti obradu osobnih podataka djece, uposlenih i posjetitelja unutar prostora vrtića putem videonadzora da bi se djeca zaštitila od svakog oblika tjelesnog ili duševnog nasilja, povreda, zanemarivanja, zlostavljanja, iskorištavanja i dr., ali je neophodno da se izvrši pojedinačna procjena svake postavljene kamere unutar vrtića. Međutim, neprihvatljivo je nadziranje uporabom videonadzora prostorija koje uposlenici koriste za pauzu i obroke, toaleta, soba za presvlačenje i sl.

Fokus snimanja kamera videonadzora ne može biti na praćenju rada odgajatelja/uposlenih, tj. nadzora obavljanja njihovih svakodnevnih poslova već na zaštitu osoba i imovine, odnosno, osiguranja najboljeg interesa djeteta.

U smislu naprijed navedenog, potrebno je da Vrtić donese odluku koja će sadržavati pravila obrade osobnih podataka u cilju poštivanja prava na zaštitu privatnosti i osobnog života nositelja podataka, u skladu sa člankom 21a. stavak (2) Zakona, sa svim elementima koje odluka treba sadržavati, a posebno cijeneći interes djeteta sukladno relevantnim propisima.

S poštovanjem,

Dostavljeno:

- Naslovu,
- U spis predmeta.

RAVNATELJ

dr. Dragoljub Reljić